RAADSVOORSTEL

Nummer 2019/3

datum raadsvergadering	:	30 januari 2019
onderwerp	:	Uitbreiding capaciteit hulpverlening huiselijk geweld en kindermishandeling.
portefeuillehouder	:	C.C.M. Korrel-Wolvers
datum raadsvoorstel	:	4 december 2018

Samenvatting

Ouder-Amstel heeft te maken met een toename van het aantal cliënten huiselijk geweld, zodanig dat uitbreiding van de hulpverlening huiselijk geweld en kindermishandeling gewenst is. Uitbreiding van de capaciteit is nodig om te voldoen aan de toenemende vraag naar hulpverlening en om een wachtlijst zo veel mogelijk te voorkomen.
De verwachting is dat de toename van cliënten die te maken hebben met huiselijk geweld en kindermishandeling ook in 2019 door blijft gaan.
Voor 2019 worden daarom extra middelen gevraagd (€45.000) voor de hulpverlening huiselijk geweld en kindermishandeling.

Wat is de juridische grondslag?

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo): Gemeenten zijn verantwoordelijk voor Veilig Thuis, het meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling, en voor vrouwenopvang.
Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling: Gemeenten houden toezicht op de naleving van de Wet verplichte meldcode voor wat betreft de maatschappelijke ondersteuning.
Gemeenschappelijke Regeling GGD Amsterdam-Amstelland: De organisatie Veilig Thuis Amsterdam Amstelland en de Regioaanpak huiselijk geweld en kindermishandeling zijn ondergebracht bij de Gemeenschappelijke Regeling GGD Amsterdam Amstelland, waarin de centrumgemeente Amsterdam en de Amstelland gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn vertegenwoordigd zijn.

Wat is de voorgeschiedenis?

Sinds de start in 2015 kent Veilig Thuis Amsterdam Amstelland een voortdurende toename van meldingen en adviesaanvragen. Het stijgende aantal meldingen en adviezen is op zich positief: het wijst op een betere bekendheid van Veilig Thuis en op een steeds lagere tolerantie tegenover huiselijk geweld en kindermishandeling. Tegelijkertijd betekent het ook een substantiële toename van het aantal huishoudens dat hulpverlening nodig heeft.

De groei van het aantal meldingen bij Veilig Thuis betekent dat er ook steeds meer meldingen worden overgedragen aan het lokale veld. Door het bestuur van de GR GGD Amsterdam Amstelland wordt erkend dat dit ook financiële en zorginhoudelijke consequenties heeft voor de hulpverlening in de verschillende gemeenten. Op regionaal niveau wordt dit nu verder verkend.

De toename van het aantal meldingen bij Veilig Thuis betekent voor Ouder-Amstel een sterke stijging van het aantal doorverwijzingen van Veilig Thuis naar de lokale hulpverlening huiselijk geweld, bij ons onderdeel van het Kernteam.

Met de aanscherping van de Wet verplichte meldcode per 1 januari 2019, is de verwachting dat de toename van het aantal meldingen en de druk op de lokale hulpverlening doorgaat.

Het aantal meldingen bij Veilig Thuis vanuit Ouder-Amstel bedraagt dit jaar zo'n 60 tot 75 meldingen. Ruim driekwart van de meldingen betreft huishoudens met kinderen. Daarnaast komen per jaar circa 15 adviesaanvragen vanuit Ouder-Amstel.
De hulpverlening in onze gemeente is in de jaren 2016 en 2017 uitgevoerd door maatschappelijk werkers van de Blijf Groep, die op locatie in Ouderkerk aan de Amstel en in Duivendrecht spreekuur hielden.
Per 2018 heeft Ouder-Amstel een eigen hulpverlener huiselijk geweld in dienst voor 12 uur per week.

Waarom dit raadsvoorstel?

De meldingen bij Veilig Thuis Amsterdam Amstelland nemen toe. Hiermee neemt ook het aantal doorverwijzingen toe van Veilig Thuis naar de lokale sociale teams -bij ons het kernteam- en naar onze hulpverlener huiselijk geweld. Dit levert de volgende actuele zorgpunten op:

- Zorginhoudelijke consequenties: meer en zwaardere casussen, waarvoor meer en intensievere hulpverlening nodig is. En als gevolg daarvan een toename van de wachttijd voor cliënten die voor hulpverlening zijn aangemeld, en het ontstaan van een wachtlijst.
- Financiële consequenties: er is extra budget(€ 45.000) nodig voor uitbreiding van de hulpverlening.

De aanstelling van onze hulpverlener huiselijk geweld bedraagt 12 uur per week. Inmiddels is vanaf juli 2018 vanuit het kernteam extra lokale hulpverlening huiselijk geweld ingezet voor 20 uur per week. Dit gaat ten koste van de reguliere inzet van het kernteam met als gevolg dat ook daar de wachttijden oplopen.
Momenteel zijn er 38 casussen in behandeling en is er een wachtlijst met vijf cliënten. Een wachtlijst is zeker niet gewenst bij een kwetsbare doelgroep als deze. Huiselijk geweld en kindermishandeling hebben vaak grote en levenslange gevolgen voor betrokkenen.

Per 1 januari 2019 wordt de wetgeving rond de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling aangescherpt. Dit gaat voor nog meer meldingen zorgen bij Veilig Thuis en daarmee voor nog meer doorverwijzingen naar het lokale veld.
Uitbreiding van de hulpverlening huiselijk geweld in Ouder-Amstel is nodig om te kunnen voldoen aan de toenemende vraag van cliënten om hulp en om een wachtlijst zo veel mogelijk te voorkomen.

Wat gaan we doen?

- Instemmen met uitbreiding van de capaciteit van de hulpverlening voor huiselijk geweld en kindermishandeling met 24 uur.
- Vanaf het jaar 2019 extra middelen hiervoor beschikbaar stellen ten bedrage van € 45.000,-. voor zover er geheel of gedeeltelijk geen dekking te vinden is binnen het (resultaat) budget sociaal domein.
- De financiële gevolgen meenemen in de eerste Burap van 2019, met inachtneming van het extra accres in de Algemene Uitkering.
- In overleg gaan met de Centrumgemeente Amsterdam over de door het Rijk beschikbaar gestelde extra DUVO middelen.

Wat is het maatschappelijke effect?

Huiselijk geweld heeft grote gevolgen (direct en indirect) voor betrokkenen, en ook maatschappelijk.
Het terugdringen van huiselijk geweld en kindermishandeling en het borgen van veiligheid voor alle betrokkenen past binnen de ambities die de gemeente Amsterdam en

de Amstelland gemeenten hebben geformuleerd in de Regioaanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, welke gericht is op het terugdringen van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Welke argumenten en keuzemogelijkheden zijn er?

Wanneer niet gekozen wordt voor uitbreiding van de hulpverleningscapaciteit zal er een wachtlijst ontstaan en zullen cliënten langer moeten wachten op hulpverlening. Dit vergroot het risico op onveiligheid voor deze toch al zeer kwetsbare groep.

Wat hebben we hiervoor nodig?

Concreet is een uitbreiding van 24 uur hulpverlening huiselijk geweld gewenst naast de huidige 12 uur per week tot een totaal van 36 uur per week.

Met deze capaciteitsuitbreiding ontstaat ook de mogelijkheid om de uitvoering van de hulpverlening over 2 personen te verdelen, waardoor de kwetsbaarheid van een eenpersoonsfunctie vervalt.

De financiering van zorg en beleid rond huiselijk geweld en kindermishandeling is als volgt geregeld:
Ouder-Amstel ontvangt DUVO middelen (decentralisatie uitkering vrouwenopvang) van de Centrumgemeente Amsterdam. Van deze DUVO middelen gaat een deel, samen met circa € 13.000 aan jeugdmiddelen, rechtstreeks naar de begroting van de GR GGD Amsterdam Amstelland (Veilig Thuis). Het andere deel van de DUVO middelen ten bedrage van € 14.000 ontvangen we om lokaal in te zetten. Daarnaast hebben we voor de hulpverlening € 27.000 aan lokale Wmo middelen.
Dit budget (€ 14.000 + € 27.000) besteden we aan de lokale hulpverlening. Een deel van dit bedrag (€ 11.000) is bestemd voor de Blijf Groep, voor onder andere Aware trajecten voor cliënten en voor ondersteuning en training van onze hulpverlener.
Dit betekent dat er een bedrag van € 30.000 beschikbaar is voor zowel de directe hulpverlening huiselijk geweld, inkoop trajecten als voor eventuele trainingen en activiteiten rondom huiselijk geweld en kindermishandeling.

Extra Rijksbijdrage.
Sinds 2018 is er een extra Rijksbijdrage voor extra taken van Veilig Thuis in verband met de aanpassing van de Meldcode per 1 januari 2019. Dit extra geld wordt toegevoegd aan de DUVO middelen van de Centrumgemeente Amsterdam en is door Amsterdam geoormerkt voor de organisatie Veilig Thuis en de Meldcode. De Amstelland gemeenten zijn hierover in gesprek met Amsterdam om te bekijken in hoeverre de regiogemeenten ook een beroep kunnen doen op een deel van deze middelen. Op dit moment is hierover geen zekerheid.
Verder is sprake van extra financiering van de taken van de gemeenten op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling in de vorm van accres in de Algemene Uitkering aan alle gemeenten. Vanaf 2018 stijgt het accres de komende jaren harder dan voorheen.

In de factsheet "Financiering Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling" van de VNG wordt uitgelegd hoe de financiering nu geregeld is.
https://vng.nl/files/vng/publicaties/2018/financiering-aanpak-huiselijk-geweld-en-kindermishandeling_20181108.pdf

Wie is erbij betrokken en hoe communiceren we?

Uitbreiding van de capaciteit is vooral van belang voor cliënten op de wachtlijst en wij zullen uitgebreid in overleg zijn en blijven met Veilig Thuis over het zo goed en zo snel mogelijk kunnen starten van de hulpverleningstrajecten.

Wat is het vervolg?

Wanneer uitbreiding van de hulpverlening en de financiering akkoord is, kan een sollicitatieprocedure worden gestart voor het werven van een extra hulpverlener huiselijk geweld en kindermishandeling.

Hoe monitoren en evalueren we?

Veilig Thuis Amsterdam Amstelland brengt twee maal per jaar een rapportage uit met cijfers voor Amsterdam en de Amstelland gemeenten.
Binnen de gemeente houdt de hulpverlener huiselijk geweld in samenwerking met de coördinator van het kernteam een registratie bij van alle cliënten die hulpverlening krijgen voor problemen rond huiselijk geweld en kindermishandeling.